

ΜΕΞΙΚΟ 1970

Το τρίτο Μουντιάλ του Πελέ ήταν το πρώτο που καλύφθηκε τηλεοπτικά με χρώμα και το Μεξικό ήταν η πρώτη χώρα που ανέλαβε τη διοργάνωση εκτός Ευρώπης και Νότιας Αμερικής. Στη διοργάνωση έγινε για πρώτη φορά χρήση της κίτρινης και κόκκινης κάρτας, ενώ ίσχυσε η διαφορά τερμάτων στην ισοβαθμία. Και πάλι κλάπηκε το τρόπαιο, μετά τους πανηγυρισμούς στο «Αζτέκα» και το βρήκε ο βραζιλιάνος ποδοσφαιριστής Ντάβιο στα χέρια ενός νεαρού οπαδού! Το Μουντιάλ του 1970 ενεργοποιεί την ιταλική εταιρεία «Πανίνι» να εκδώσει για πρώτη φορά πλήρες άλμπουμ με τα θρυλικά αυτοκόλλητα για τους συλλέκτες των αθλητικών διοργανώσεων και το άλμπουμ εκείνο αυτομάτως έγινε συλλεκτικό.

ΔΥΤΙΚΗ ΓΕΡΜΑΝΙΑ 1974

Το πολιτικό χάσμα ανάμεσα στους Δυτικογερμανούς και τους Ανατολικογερμανούς παρέμενε αλλά μιας και οι δύο χώρες είχαν σπουδαίους ποδοσφαιριστές, η DDR (Ανατολική Γερμανία) κατάφερε να είναι παρούσα στα γήπεδα της «συμπατριώτισσας» της. Για πρώτη φορά η FIFA παρουσιάζει το νέο τρόπαιο, φτιαγμένο από χρυσό 18 καρατίων, αξίας 20 εκατομμυρίων δολαρίων, αφού η Βραζιλία με τρεις κατακτήσεις, σύμφωνα με τον κανόνα που είχε θεσπιστεί, το κρατάει στα γραφεία της Ομοσπονδίας της – απ' όπου αργότερα κλάπηκε οριστικά! Μεγάλη απουσία η Αγγλία, θρυλικές μορφές εμφανισιακά και αισθητικά οι παίκτες της Δυτικής Γερμανίας και της Ολλανδίας, με μακριά μαλλιά και σκληρές φυσιογνωμίες (Όβερρατ, Μάγιερ, Μπεκενμπάουερ ή Κρόιφ, Κρολ, Ρέζενμπρικ, Νέεσκενς), μορφές που είχαν σημαδέψει και με τους συλλόγους τους την εποχή και έφτασαν στον τελικό. Στη διοργάνωση δόθηκε για πρώτη φορά στην ιστορία των Μουντιάλ κόκκινη κάρτα σε παίκτη (τον Κασέλι της Χιλής) ενώ θλιβερή ήταν η ιστορία του αμυντικού της Αϊτής Ζαν Ζοζέφ που βρέθηκε ντοπαρισμένος –ο πρώτος στην ιστορία– και αποσύρθηκε από την Ομοσπονδία εσπευσμένα στο ξενοδοχείο όπου και ξυλοκοπήθηκε από τους υπευθύνους της ομάδας! Στο ιστορικό 9-0 της Γιουγκοσλαβίας επί του Ζαΐρ ανατέλλει το άστρο του Ντούσαν Μπάγεβιτς που πετυχαίνει δύο γκολ και αργότερα θα έλθει στην Ελλάδα για να παίξει στην ΑΕΚ.

ΑΡΓΕΝΤΙΝΗ 1978

Υπό την απόλυτη επιρροή του στρατιωτικού καθεστώτος της χώρας, το Μουντιάλ της Αργεντινής χαρακτηρίστηκε από σκιές και ψιθύρους αλλά και από cult εικόνες στα γήπεδα της χώρας. Μορφές όπως ο κόουτς Σεζάρ Μενότι και ο πρώτος σκόρερ Μάριο Κέμπες με τα μακριά μαλλιά και το νοτιοαμερικάνικο ταμπεραμέντο σημάδεψαν τη διοργάνωση που για πρώτη φορά έβλεπαν σε έγχρωμη τηλεόραση οι Έλληνες τηλεθεατές, σε πλήρη κάλυψη από την ΕΡΤ, με το δίλημμα για το περίφημο σύστημα PAL ή SECAM. Λανσάρεται η πιο στιλάτη μπάλα στην ιστορία των Μουντιάλ με την ονομασία TANGO. Θρυλική εμφάνιση από το Περού με την κόκκινη διαγώνια ρίγα στις φανέλες – το Περού επίσης πτιθήθηκε με 6-0 από τους γηπεδούχους, σε έναν αγώνα που χρειάζονταν τουλάχιστον τέσσερα, πυροδοτώντας πολλά σενάρια. Η Ολλανδία απέτυχε να νικήσει σε δεύτερο συνεχόμενο τελικό, ενώ η Βραζιλία πέτυχε το απίθανο, να μην προκριθεί στον τελικό αν και δεν έχασε κανένα παιχνίδι. Τρομερή ιστορία και στο Γαλλία-Ουγγαρία, όταν οι Γάλλοι αναγκάστηκαν να φορέσουν τις φανέλες τοπικής ομάδας γιατί η τηλεόραση της Αργεντινής μετέδιδε τα ματς ασπρόμαυρα και με τις δικές τους φανέλες δεν θα ξεχώριζαν από τους αντιπάλους τους!

ΙΣΠΑΝΙΑ 1982

Ο Γιάννης Διακογιάννης χαρακτηρίζει μια «ολόκληρη εποχή» στο σπικάζ ποδοσφαίρου με την περιγραφή του στον τελικό Ιταλίας-Γερμανίας και τη φράση «όλοι ξέρουν πώς πέρασαν στον τελικό οι Γερμανοί», αναφερόμενος στο 1-0 που είχαν φέρει με την Αυστρία και βόλευε αμφότερους, ώστε να αποκλειστεί η Αλγερία. Ο τελικός των «προέδρων»

των δύο χωρών, Σαρντίνι και Σμιντ, στις εξέδρες του Μπερναμπέου, το σοφιστικέ προφίλ του ΣόκρATES στην πιο στιλάτη Βραζιλία όλων των εποχών, με ωραίες φυσιογνωμίες και ωραίες φανέλες, η πρώτη φορά με 24 ομάδες, το λανσάρισμα της διαδικασίας των πέναλτι στα ημιτελικά και τον τελικό, το εγκληματικό χτύπημα του Σουμάχερ στον Μπατιστόν με μια συγκλονιστική φωτογραφία να συνοδεύει την αποχώρηση του Γάλλου, κι ένα Μουντιάλ που συγκέντρωσε συνολικά πάνω από 2 εκατομμύρια θεατές στις κερκίδες 14ων σταδίων για πρώτη φορά στην ιστορία.

ΜΕΞΙΚΟ 1986

Η φωτογραφία με το γκολ του Μαραντόνα με το χέρι και η φράση «το χέρι του Θεού» έμειναν ως σημειολογικές αναφορές πιο δυνατές και από τους αγώνες στο Μουντιάλ του 1986. Δεκάδες ντοκιμαντέρ για τον Μαραντόνα, τον Σίλτον και τους Άγγλους και τα νησιά Φόκλαντ, αλλά και η παραδοχή της ανωτερότητας των Αργεντινών μέχρι και το τέλος. Το Μουντιάλ θα είχε διεξαχθεί στην Κολομβία όμως η χώρα που το είχε αναλάβει δήλωσε αδυναμία και ο τότε πρόεδρος της FIFA, Ζοάο Χαβελάνζε, το έδωσε στο Μεξικό. Πολύ ωραίες εμφανίσεις από το Βέλγιο και τη Σοβιετική Ένωση ενώ οι Γερμανοί καθιέρωσαν αισθητικά τις φανέλες με τις τρεις ρίγες ως το σήμα κατατεθέν τους.

ΙΤΑΛΙΑ 1990

Η μοίρα του Μαραντόνα τον έφερε στη Νάπολη στον ημιτελικό του τουρνουά, να παίξει κόντρα σε ένα κοινό που τον λάτρευε σαν Θεό απέναντι στη γηπεδούχο ομάδα. Τα βίντεο με τους ναπολιτάνους να αποδοκιμάζουν τον εθνικό ύμνο της Ιταλίας είναι κλασικά. Ο τελικός της Αργεντινής με τη Γερμανία κρίθηκε από ένα αμφιλεγόμενο πέναλτι και οι καταγγελίες για τον διαιτητή Μεντόζα, επισκίασαν ακόμη και το ιστορικό... φτύσιμο του Φρανκ Ράϊκαρντ στον Ρούντι Φέλερ, νωρίτερα στο τουρνουά, στον αγώνα Γερμανίας-Ολλανδίας. Για πρώτη φορά ένα Μουντιάλ έγινε παιχνίδι σε υπολογιστή με τον τίτλο World Cup Italia 90.

ΗΠΑ 1994

Το Μουντιάλ που διοργάνωσαν για πρώτη φορά οι Αμερικάνοι σημαδεύτηκε από την αποβολή του Μαραντόνα λόγω ντόπινγκ και, για εμάς, από το φολκλόρ της περιοδείας των Ελλήνων διεθνών σε εκδηλώσεις των ομογενών με πρωτοβουλία του αείμνηστου Αλκέτα Παναγούλια που είχε μετατρέψει την αποστολή σε κινούμενο θίασο με ουκ ολίγες σπαρταριστές ιστορίες να συνοδεύουν εκείνη την πρώτη συμμετοχή της Ελλάδας. Η FIFA καθιέρωσε να γράφεται το όνομα του παίκτη στη φανέλα αλλά και να μπορούν οι διαιτητές να φοράνε χρωματιστές εμφανίσεις αντί για τις μαύρες. Ο αμυντικός της Κολομβίας, Αντρές Εσκομπάρ, μετά το αυτογκόλ του στον αγώνα με τις ΗΠΑ, δολοφονήθηκε στη χώρα του από ανθρώπους που συνδέονταν με το ναρκεμπόριο και το παράνομο στοίχημα. Cult φιγούρα της Κολομβίας ο Βαλντεράμα με μοναδική κόμμωση που άφησε εποχή και ιστορική στιγμή που έγινε μέχρι και διαφήμιση από μάρκα ούισκι, η μοιραία απώλεια του πέναλτι από τον Ρομπέρτο Μπάτζιο στον τελικό με τη Βραζιλία.

ΓΑΛΛΙΑ 1998

Ο Βραζιλιάνος Ρονάλντο παθαίνει μια μυστηριώδη κρίση το πρωί της ημέρας του τελικού με τη Γαλλία, τελικά αγωνίζεται, αλλά έκτοτε απλώνεται μια βαριά σκιά για το τι ακριβώς συνέβη στο ποδοσφαιριστή που εκείνη τη στιγμή ήταν το μεγαλύτερο αστέρι στον κόσμο. Οι θεωρίες συνωμοσίας που διαδόθηκαν αστραπιαία είναι από τις αγαπημένες συζητήσεις των Παγκοσμίων Κυπέλλων. Το Μουντιάλ της Γαλλίας είναι το πρώτο με 32 ομάδες, ενώ υιοθετήθηκε ο κανονισμός του «χρυσού γκολ» – ο πρώτος που το πέτυχε στην ιστορία ήταν ο Λοράν Μπλαν στην παράταση με την Παραγουάη. Υπολογίζεται ότι, 60 χρόνια μετά την επιστροφή του Παγκοσμίου Κυπέλλου στη Γαλλία, τη διοργάνωση παρακολούθησαν 37 δισεκατομμύρια άνθρωποι.

ΙΑΠΩΝΙΑ – ΝΟΤΙΑ ΚΟΡΕΑ 2002

Πρώτη φορά στην ιστορία το Μουντιάλ διεξήχθη σε δύο χώρες και πρώτη φορά στην Ασία. Η εκδίκση του Ρονάλντο ήταν κρύα, με κατάκτηση του κυπέλλου και του προσωπικού τίτλου του πρώτου σκόρερ. Ο Ρονάλντο άλλαξε την κόμμωσή του μετά τα προημιτελικά όταν η γυναίκα του τού είπε ότι ο γιος τους φώναζε «μπαμπά» και φίλησε την οθόνη όταν είδε τον Ρομπέρτο Κάρλος. Συλλεκτικές εμφανίσεις σε ιστορική εμφάνιση αστέρων της Βραζιλίας για τον πέμπτο τίτλο της ιστορίας της, αντιδράσεις για την εύννοια των Κορεατών στα νοκ άουτ ματς με Ιταλία και Ισπανία. Το πιο «χάϊ-τεκ» Μουντιάλ όλων των εποχών από τους Ασιάτες γίγαντες της τεχνολογίας και η έκδοση ενός συλλεκτικού νομίσματος των 10.000 γιέν από την Ιαπωνία για τη διοργάνωση.

ΓΕΡΜΑΝΙΑ 2006

Αν το «χέρι του Θεού» σημαδέψει το 1986, η ιστορική «κουτουλιά» του Ζιντάν στον Ματεράτσι ξεπέρασε κάθε άλλη φάση της διοργάνωσης που τελικά κατέκτησαν οι Ιταλοί. Διοργάνωση-σταθμός από τους Γερμανούς με 750.000 θεατές στην πύλη του Βραδεμβούργου για τον αγώνα με τη Σουηδία, με γιγαντοσθόνες, fan zones, urban areas και χορηγούς σε όλα τα ματς. Τον τελικό παρακολούθησαν 710 εκατομμύρια τηλεθεατές παγκοσμίως. Η Γερμανία είχε πάρει τη διοργάνωση παρά την ισχυρή υποψηφιότητα της Νότιας Αφρικής. Ντεμπούτο για τον Λιονέλ Μέσι με την Αργεντινή και στιλιστικό ρεσιτάλ από τους Ιταλούς εντός και εκτός γηπέδων.

ΝΟΤΙΟΣ ΑΦΡΙΚΗ 2010

Οτι δεν κατάφεραν οι Νοτιοαφρικανοί με τον Νέλσον Μαντέλα το 2006, έγινε πραγματικότητα το 2010. Η διοργάνωση «στιγματίστηκε» από τον εκκωφαντικό θόρυβο στα γήπεδα από τις «βουβουζέλες», ιστορικό memorabilia για τους επισκέπτες σε μια διοργάνωση όπου τελευταία στιγμή ματαιώθηκε και η παρουσία αγελάδων στα γήπεδα, έπειτα από διαμαρτυρίες φιλοζωικών οργανώσεων. Στη διάρκεια του προημιτελικού Ολλανδίας-Βραζιλίας συνελήφθη στο γήπεδο η Πάρις Χίλτον για κατοχή κίοναβης και αργότερα αφέθηκε ελεύθερη. Ιστορικές εικόνες στην ομάδα της Αργεντινής με τον γενειοφόρο Μαραντόνα, ο οποίος μάλιστα τσακώθηκε με τον Γιώργο Καραγκούνη στον αγώνα της Ελλάδας με την Αργεντινή. Δεύτερη δική μας συμμετοχή σε Παγκόσμιο Κύπελλο, με τον Ότο Ρεχάγκελ στον πάγκο.

ΒΡΑΖΙΛΙΑ 2014

Η χώρα έβαλε τα καλά της με γήπεδα-στολίδια σε 12 πόλεις, από το Σάο Πάολο στον νότο μέχρι τη Φορταλέζα στο βορρά, αλλά το βατερό των Βραζιλιάνων στον ημιτελικό με τη Γερμανία με το ντροπιαστικό 7-1 ήλθε στο Μπέλο Οριζόντε. Στιγμή-σταθμός στην τηλεοπτική μετάδοση του αγώνα τα δάκρυα του αμυντικού Νταβίντ Λουίζ. Ο Μέσι έχασε τον πρώτο του τελικό και η μετακίνηση των Αργεντινών οπαδών για τον αγώνα με τη Γερμανία από τη χώρα τους στο Ρίο και το Μαρακανά έμεινε στην ιστορία. Η Ελλάδα πήγε πιο μακριά από κάθε άλλη φορά και ο Σάντος απαθανάτιστηκε στις φωτογραφίες ως ο πιο οργισμένος προπονητής της διοργάνωσης στον ιστορικό αγώνα με την Κόστα Ρίκα, όταν αποκλειστήκαμε στα πέναλτι.

ΡΩΣΙΑ 2018

Τα «φαραωνικά» στάδια της Ρωσίας σημαδέψαν το Μουντιάλ που έμελλε να είναι η τελευταία ειρηνική συνύπαρξη του Πούτιν με δυτικούς πολίτες και εκπροσώπους κρατών. Η εποχή «Εμπαπέ» έφερε στο ποδόσφαιρο την αισθητική και τη λογική των «υπεραθλητών», που εν τέλει έδωσε και τον τίτλο στη Γαλλία. Τραγελαφική στιγμή στον τελικό του σταδίου Λουζνίκι η διαδικασία απονομής όταν ο κατακλυσμός στην πόλη της Μόσχας έφερε σε συναγερμό τους bodyguards του Ρώσου Προέδρου που τον σκέπαζαν με ομπρέλα, όπως και τον Γάλλο πρόεδρο Μακρόν, αφήνοντας εκτεθειμένη την πρόεδρο της Κροατίας Κολίντα Γκράμπαρ που έμεινε με τη φανέλα της Εθνικής και το wet look στις οθόνες προκαλώντας μια από τις πιο αμήχανες στιγμές στην ιστορία των Μουντιάλ.